

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001327

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горбунова Катерина Вікторівна

2. Kateryna Horbunova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1120-2682

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 17-06-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8559

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.81.01

Тема дисертації:

1. Незаконне полювання: кримінологічна характеристика та запобігання
2. Illegal Hunting: Criminological Characteristics and Prevention

Реферат:

1. Дисертацію присвячено кримінологічній характеристиці незаконного полювання в Україні, визначенню детермінант цього явища та розробленню на основі такої характеристики заходів запобігання кримінальним правопорушенням за статтею 248 КК України. Розкрито змістовні блоки, що відбивають визначення ступеня та ґрунтовності розроблення проблеми кримінологічного дослідження незаконного полювання в Україні, серед яких: формування та розвиток знання про незаконне полювання і запобігання йому як суспільно-негативному явищу у роботах українських та зарубіжних вчених; аналіз рівня сформованості термінологічного апарату, що уможливило визначення наявності або відсутності міждисциплінарних зв'язків під час розкриття змісту та сутності явища незаконного полювання; виокремлення проблем, пов'язаних із запобіганням незаконному полюванню, що потребують свого вирішення, та висвітлення нових тенденцій в цьому явищі. Підкреслено, що незаконне полювання із кримінологічної точки зору – це сукупність кримінально протиправних практик, що полягають у порушенні передбачених законодавством умов, які стосуються дій з вистежування, переслідування з метою добування і самого добування (відстріл, відлов)

мисливських тварин, що перебувають у стані природної волі або утримуються в напіввільних умовах або ігноруванні обмежень (стосовно обсягів полювання, полювання в заповідниках або на інших територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, полювання на звірів, птахів чи інші види тваринного світу, що занесені до Червоної книги України), а також осіб-правопорушників. Здійснено кримінологічну характеристику кримінальних правопорушень за статтею 248 КК України, складовими елементами якої є: 1) кількісні, якісні та кількісно-якісні показники незаконного полювання (абсолютна кількість правопорушень, зафіксована в офіційних документах статистичної звітності, інформація про осіб, які їх вчинили; частка незаконного полювання в загальній структурі злочинності, в структурі екологічної злочинності; динаміка (інтенсивність); структура незаконного полювання за його видами, формами та способами; географічна поширеність незаконного полювання, а також його латентність; 2) кримінологічні ознаки особи правопорушника; 3) детермінанти (чинники, причини та умови) незаконного полювання. Встановлено, що рівень незаконного полювання протягом 2014–2023 років є нестабільним, йому характерна навіть деяка уривчастість. Кількість осіб, які вчинили кримінальні правопорушення проти довкілля, так само як і кількість облікованих кримінальних правопорушень (як проти довкілля, так і за статтею 248 КК України), не має яскраво вираженої тенденції до зростання чи зменшення. Рівень судимості за статтею 248 КК України відбиває тенденцію статистичної нестабільності. Фактично протягом десяти років в Україні кількість засуджених за незаконне полювання не перевищує 5 осіб (причому за обома частинами статті 248 КК України). Визначено, що розмір збитків від незаконного полювання залежить від виду тварини і складає від 10 000 грн до 195 000 грн. До ціни кримінальних правопорушень за статтею 248 КК України входить також задоволення моральної шкоди та згубні наслідки для екосистеми України. У загальній кількості облікованих кримінальних правопорушень частка кримінальних правопорушень кваліфікованих за статтею 248 КК України є не значною – від 0,005 % до 0,015 %. Питома вага незаконного полювання в структурі екологічних правопорушень не перевищує 2 %. У загальній структурі судимості на осіб, які засуджені за статтею 248 КК України, припадає на проміжок від 0,001 % до 0,007 %. Частка таких засуджених у кількості осіб, засуджених за вчинення кримінальних правопорушень проти довкілля, складає від 0,1 % до 0,6 %. У структурі кримінальних правопорушень за статтею 248 КК України за ступенем тяжкості переважають кримінальні проступки. За матеріалами судової практики виявлено, що порушення правил полювання має місце у 14,6 % випадків, а незаконне полювання в заповідниках або на інших територіях та об'єктах природно-заповідного фонду – 75,6 % випадків. Серед способів порушення правил полювання найбільш поширеним є вчинення полювання без належного дозволу (без відповідних документів) – 83,3 % випадків, полювання в заборонений час та у недозволені для цього строки на відповідні види тварин – 16,7 %. Така форма незаконного полювання як полювання на звірів, птахів чи інші види тваринного світу, що занесені до Червоної книги України відбувається у 9,8 % випадків.

2. The dissertation is dedicated to the study of the criminological characteristics of illegal hunting in Ukraine, the determination of the determinants of this phenomenon, and the development of measures to prevent criminal offenses based on this characteristic according to Article 248 of the Criminal Code of Ukraine. Meaningful blocks that reflect the determination of the degree and thoroughness of the development of the problem of criminological research of illegal hunting in Ukraine have been revealed, including: the formation and development of knowledge about illegal hunting and its prevention as a socially negative phenomenon in the works of Ukrainian and foreign scientists; analysis of the level of formation of the terminological apparatus, which made it possible to determine the presence or absence of interdisciplinary connections during the disclosure of the content and essence of the phenomenon of illegal hunting; highlighting problems related to the prevention of illegal hunting that need to be solved, and highlighting new trends in this phenomenon. It is emphasized that illegal hunting from a criminological point of view is a set of criminally illegal practices, consisting in violation of the conditions stipulated by the law, which relate to the actions of tracking, pursuing for the purpose of hunting and hunting itself (shooting, catching) of hunting animals in a state of nature free or kept in semi-free conditions or ignoring restrictions (regarding the amount of hunting, hunting in nature reserves or other territories and objects of the nature reserve fund, hunting for animals, birds or other species of the animal world listed in the Red Book of

Ukraine), as well as offenders. A criminological characterization of criminal offenses under Article 248 of the Criminal Code of Ukraine was carried out, the constituent elements of which are: 1) quantitative, qualitative and quantitative-qualitative indicators of illegal hunting (the absolute number of offenses recorded in official documents of statistical reporting, information about the persons who committed them; the share of illegal hunting in the general structure of crime, in the structure of environmental crime; dynamics (intensity); the structure of illegal hunting by its types, forms and methods; geographic distribution of illegal hunting, as well as its latency; 2) criminological characteristics of the offender; 3) determinants (factors, causes and conditions) of illegal hunting. It was established that the level of illegal hunting during 2014-2023 is unstable, it is even characterized by some discontinuity. The number of persons who have committed criminal offenses against the environment, as well as the number of registered criminal offenses (both against the environment and under Article 248 of the Criminal Code of Ukraine), does not have a pronounced tendency to increase or decrease. The level of criminal convictions under Article 248 of the Criminal Code of Ukraine reflects the trend of statistical instability. In fact, during ten years in Ukraine, the number of people convicted of illegal hunting does not exceed 5 people (and under both parts of Article 248 of the Criminal Code of Ukraine). It was determined that the amount of damages from illegal hunting depends on the type of animal and ranges from UAH 10,000 to UAH 195,000. The price of criminal offenses under Article 248 of the Criminal Code of Ukraine also includes satisfaction of moral damage and harmful consequences for the ecosystem of Ukraine. Based on the materials of court practice, it was found that violation of hunting rules occurs in 14.6% of cases, and illegal hunting in nature reserves or other territories and objects of the nature reserve fund - in 75.6% of cases. Among the ways of violating the rules of hunting, the most common is hunting without a proper permit (without relevant documents) - 83.3% of cases, hunting during the prohibited time and during the period not permitted for this purpose for the relevant species of animals - 16.7%. This form of illegal hunting, such as hunting for animals, birds or other species of animals listed in the Red Book of Ukraine, occurs in 9.8% of cases. The subjects of illegal hunting are: European roe deer (in 40.0% of cases), European elk (17.8%), red deer (15.6%) and wild boar (11.2%). Less often, violators hunt red hare (4.4%), foxes, whooper swans, little swans, muskrats and forest cats (in 2.2% of cases for each animal).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Горбунова К. В. Кримінально-правові ознаки незаконного полювання як елемент кримінологічної характеристики. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2022. № 3 (98). С. 152-159.
- Горбунова К. В. Спосіб і засоби вчинення незаконного полювання як обставини доказування у кримінальному провадженні (на матеріалах судової практики)». Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2023. № 2 (101). С. 213-223.
- Горбунова К. В. Запобігання незаконному полюванню в умовах воєнного стану. Питання боротьби зі злочинністю. 2024 Вип. 47. С. 217-222.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черевко Кирило Олександрович
2. Kyrylo O. Cherevko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3384-8388

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=SZayGdkAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турлова Юлія Анатоліївна
2. Yuliia A. Turlova

Кваліфікація: д. ю. н., с.д., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0508-2087

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поліщук Геннадій Сергійович
2. Gennadiy S. Polischuck

Кваліфікація: к. ю. н., доц.**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0829-2621**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет будівництва і архітектури**Код за ЄДРПОУ:** 02070909**Місцезнаходження:** проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шульга Андрій Михайлович
2. Andrii Shulha

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3745-4869**Додаткова інформація:** [https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219519126;](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219519126)
<https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=RfVLY2EAAAAJ>**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет внутрішніх справ**Код за ЄДРПОУ:** 08571096**Місцезнаходження:** пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шевчук Тетяна Анатоліївна
2. Tetyana A. Shevchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0162-7011**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ященко Андрій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ященко Андрій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна